

іншого боку, її недостатньою розробленістю. Метою дослідження є вивчення теми з точки зору новітніх досліджень з подібною проблематикою.

Візантія – спадкоємиця античної культури. Константинополь суперничав із Римом і став православним центром середньовікового світу. Собор Святої Софії будувався як духовний символ нової православної держави – Візантії. Історичні джерела стверджують, дата заснування Собору – 324 рік. Від споруджень IV століття, засновником яких був Костянтин I, залишилися лише фундамент та окремі архітектурні фрагменти. Спорудження за часів імператора Юстиніана продовжувалося з 532 р. до 537 р. Матеріал виготовлення – мармур, золото, срібло та слонова кістка. У XIII ст. учасники хрестового походу розграбували Собор, у XV ст. на Константинополь напали турки. Купольна система є зразком архітектурної думки того часу. У плані Собор – чотирикутник із трьома нефами – це базиліка з чотирикутним середохрестієм. Внутрішня обробка Собору – деталі з кольорового мармуру, мозаїки на золотистій підлозі, мозаїчні елементи на стінах, орнаменти. Міцність стінам Собору надає розчин екстракту ясена. Серед пам'яток македонського монументального живопису мозаїки Собору Святої Софії у Константинополі є найбільш ранніми.

Собор став мечеттю – почалася перебудова споруди: збудували чотири мінарети. З 1935 року Собор Святої Софії включений до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, 1000 років Айя-Софія була найбільшим християнським храмом світу (на цей час – Собор Святого Петра у Римі).

За результатами роботи були знайдені проблеми, які мають відношення до поданої теми дослідження, зроблені висновки щодо необхідності подальшого вивчення та покращень.

Джерелами для написання роботи за темою «Собор Святої Софії у Константинополі» були статті та обзори видань, довідкова література, праці діячів цієї галузі.

ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНОЇ ПОБУДОВИ КАФЕДРАЛЬНОГО СОБОРУ СВЯТОГО ПЕТРА У ВОРМСІ

Кіпрічнікова О.О.

Науковий керівник – Єрошкіна О.О., канд. архіт., доцент

Актуальність дослідження обумовлена відродженням цікавості до періоду романської архітектури. Наукова новизна полягає у визна-

ченні закономірностей розвитку архітектури кафедрального собору Святого Петра у Вормсі. Метою є виявлення принципів розвитку архітектурно-художньої композиції собору Святого Петра. Методи дослідження базуються на композиційному аналізі архітектури собору Святого Петра. Практичне значення одержаних результатів полягає у розширенні художньої палітри стилістичних прототипів для проектування сучасних храмів.

Романський період – це час становлення і розвитку в архітектурі західної Європи “романського” стилю. Приблизно за початок романської епохи можна прийняти 11 ст. Кінець романського періоду у Франції припадає на середину 12 ст., проте в інших країнах цей стиль продовжував розвиватися майже ціле сторіччя. Більш усього зберіглося пам’ятників романського періоду у Германії.

Рисунок 1 – Венсенський замок (побудова на кшталт неприступної фортеці)

Вражає розмаїття церков, серед яких неможливо знайти дві однакові (рис.2). Втім, незважаючи на це, на прикладі Німеччини автор хоче представити спільні риси унаслідок національних відмінностей.

Рисунок 2 – Рельєф на церкві Сен-Мадлен (кожна побудова мала вражаючий та неповторний рельєф)

Одним із найбільш вражаючих прикладів романського стилю у Німеччині є кафедральний собор Святого Петра у Вормсі, який був збудований за ініціативою єпископа Вормса Бурхарда I. Належність Вормського собору до рейнської архітектурної школи.

Характерна будова собору Святого Петра у плані (рис.3). Схема плану відповідає стилю ранньороманських базилік, які були перекриті хрещатим склепінням.

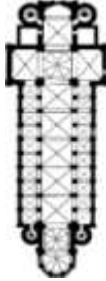

Рисунок 3 – План собору у Вормсі

Положення кафедрального собору на місцевості. Він використовувався як важливий стратегічний об'єкт, бо був розташований на найвищій точці міста, де раніше була франкська святиня, потім сімейний склеп імператора Конрада II.

Собору притаманне почуття суворої простоти. На фасаді кожне вікно представляє собою окремий композиційний центр. Декоративні аркади, які тягнуться упродовж усієї будівлі не лише не порушують, а й підкреслюють зовнішній вигляд, притаманний базилікам.

Кафедральний собор має дуже довгу історію. Він перебудовувався декілька разів, але на даний час він має вигляд ремонту ще 1935 року. На жаль, у 1945 році собор був пошкоджений при повітряних нальотах, але зараз відбудований та приймає відвідувачів кожен день. Висновок:

Встановлено, що одним із більш значущих аспектів дослідження є осмислення ролі традицій у розвитку романської архітектури. Уточнено переодизацію розвитку архітектури собору Святого Петра. Встановлено традиції побудови храмів романського періоду.

НАЙВІДОМІШІ СОБОРИ ГОТИЧНОГО ПЕРІОДУ У ФРАНЦІЇ

Шпак В.М.

Науковий керівник – Єрошкіна О.О., канд. архіт., доцент

Актуальність дослідження обумовлена відродженням цікавості архітектури готичного періоду в Європі. Наукова новизна роботи полягає у визначенні закономірності розвитку регіональних традицій культовому зодчеству готичного періоду у Франції. Мета дослідження: виявлення і наукове обґрунтування принципів формування і розвитку культової архітектури готичного періоду у Франції. Методи та результати досліджень: методика досліджень базується на порівняльному,